

TANTÁRGYI TEMATIKA

Jogász osztatlan képzés

2023/2024/2. félév

Tantárgy neve: Polgári jog V.	Tantárgy Neptun kódja: AJPJT290N6 (nappali) AJPJT272L6 (levelező) AJPJT272D6 (diplomás levelező) Tárgyfelelős intézet: Civilisztikai Tudományok Intézete Polgári Jogi Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Barzó Tímea intézeti tanszékvezető egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Barzó Tímea tanszékvezető egyetemi tanár Dr. Kriston Edit PhD egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 6. félév	Előfeltétel: Polgári Jog IV. (AJPJT279N5, AJPJT279L5, AJPJT279D5)
Óraszám: nappali: 1 óra / hét levelező és diplomás levelező: 8 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: nappali: 3 levelező: 3 diplomás levelező: 4	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A Polgári jog V. tantárgy a családi jognak, mint a polgári jog viszonylagosan önállósult részterületének a feldolgozását tűzi ki feladatául. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapozásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag átadására. A családi jogi ismeretek elsajátítása polgári jogi alapképzettséget feltételez. Az elsajátítandó tananyag kiterjed különösen a házassági vagyonyjog, az apasági vélelmek, az örökbefogadás, a tartási kötelezettség, a szülői felügyelet és a gyámság szabályaira.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T3, T5, T6, T11, T12, T13, T15 <i>képesség:</i> K2, K4, K5, K7, K8, K10, K15, K19, K20, K23, K24, K25, K28, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A5, A7, A13, A15, A17, A18, A20 <i>autonómia és felelősség:</i> F3, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: <u>Nappali tagozat:</u> Páratlan héten kedden 8-10 között XIX. előadó <u>Levelező tagozat:</u> 2024. 03. 01. péntek 12:30-15:50 online 2024. 03. 22. péntek 16:00-19:20 online	
1. A családjog helye a magánjog rendszerében. A családjog alapelvei. A jegyesség. A házasság fogalma, a házasságkötést megelőző eljárás. 2. A házassági akadályok. A házasság megkötésének alaki kellékei. A házasság érvénytelensége. A házasság megszűnésének esetei és joghatásai. A házasság felbontása. 3. A házastársak személyi viszonyai, jogai és kötelezései. A házastársak névviselési szabályai. A volt házastárs tartása, mint a rokontartása egyik esete. 4. A házastársak vagyoni viszonyai. A házastársi vagyonközösség. A házastársak közös vagyona, különvagyona, annak terhei és tartozásai.	

5. A vagyontársasághoz tartozó vagyontárgyak használata és kezelése, a költségek és kiadások viselése általában. Az üzleti vagyon használatára és kezelésére vonatkozó speciális rendelkezések. A közös vagyonnal való rendelkezés.
6. A házastársi vagyontársaság megszűnése és megszüntetése. A házastársi közös vagyon megosztása. A házassági vagyoni szerződés A házassági vagyoni szerződésben választható vagyoni rendszerek főbb jellemzői.
7. A házastársi közös lakás fogalma, az azzal való rendelkezés korlátai. A lakáshasználati szerződés. A lakáshasználat rendezése. A lakáshasználati jog ellenértékének megfizetése. A többelhasználati díj.
8. A bejegyzett élettársi kapcsolat fogalma, létesítése, megszűnése. A bejegyzett élettársi kapcsolat joghatásai. Az élettársi jogviszony fogalma, az élettársak vagyoni viszonyai, az élettársi jogviszony családjogi hatásai. Az élettársi tartás, az élettársak lakáshasználatának rendezése.
9. A rokoni kapcsolat alapjai. Az apai jogállást keletkeztető tények. Az apaság vélelmének megtámasztása. Az apaság vélelmének megdöntése nem peres eljárásban. Az anyai jogállás.
10. Az örökbefogadás célja és feltételei az örökbefogadó és az örökbefogadott oldalán. A nyílt és a titkos örökbefogadás elhatárolása. Az örökbefogadási eljárás. Az örökbefogadás joghatásai. Az örökbefogadás hatálytalanná válása és felbontása.
11. A szülői felügyelet általános szabályai. A szülői felügyelet gyakorlásának elvei. A gyermek vagyónak kezelése, jövedelmének felhasználása, a vagyonezelés korlátozása. A gyermek törvényes képviselője, a törvényes képviselő korlátai.
12. A szülői felügyelet gyakorlása. A szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése (a szülők megállapodásával vagy bírósági döntéssel). A gyermek elhelyezése harmadik személynél. A gyermekétől különélő szülői jogai és kötelezettségei. A szülői felügyelet megszűnése és megszüntetése, esetleges visszaállítása. A szülői felügyeleti jog szünetelése.
13. A kapcsolattartás rendezése, módja és helye. A kapcsolattartási jog korlátozása, esetleges megvonása. A rokonsági elvi alapja, feltételei. A tartási kötelezettség és a tartásra való jogosultság sorrendje. A tartás mértéke és módja, annak későbbi megváltoztatása. A kiskorú és a nagykorú gyermek tartására vonatkozó különös rendelkezések.
14. A gyámrendelés feltételei és a gyámság fajtái. A gyámság viselésének általános feltételei. A gyámság tartalma, a gyám jogai és kötelezettségei. A gyám ellenőrzése, felelőssége. A gyámság, illetve a gyámi tisztség megszűnése.

Félévközi számonkérés módja és értékelése, kollokvium teljesítésének módja:

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, amelyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben a hallgató 3 vagy több alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a szorgalmi időszak utolsó hetében beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

A tantárgy számonkérésének módja szóbeli vizsga. A vizsgáztatást a tanszék oktatói végzik. A hallgatók két tételt húznak. A vizsgáztatás a tanszék által közzétett tételsorban foglalt tételeken kívüli tananyagra is kiterjed.

Kötelező irodalom:

1. Barzó Tímea: A magyar család jogi rendje. Patrocínium Kiadó, Budapest 2017.
2. Katharina Boele-Woelki: European Family law, Intersentia, 2010.

Ajánlott irodalom:

1. Hegedűs Andrea: Polgári Jog- Családjog. R.I.M.Á.K. Kiadó, Szeged, 2017.
2. Szeibert Orsolya: Családi Jog. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.
3. Fábrián Ferenc-Szűrősné Takács Andrea: Előadásvázlatok a családjog köréből. Patrocínium Kiadó, Budapest, 2016.
4. Kriston Edit: Szerződési szabadság a családjog klasszikus szerződéseiben. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2022. https://jogikar.uni-miskolc.hu/files/18845/beliv_KristonEdit_20220823.pdf
5. Andrea Büchler, Helen Keller: Family forms and parenthood. Intersentia 2016.